Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

Stadsdeel < naam stadsdeel > **DB**

Voordracht voor het DB < naam stadsdeel > van <datum>

Portefeuille

< Vul de portefeuille(s) in >

Agendapunt

<*automatisch*>

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het definitief ontwerp van het fiets-/voetpad, kademuur en plas-draszone langs de Dijksgracht Oost

Het dagelijks bestuur < > besluit

1) Kennisnemen van het project Dijksgracht Oost, waarbij verschillende ambities samen komen:
    a) Aanleg fiets-/voetpad langs de Dijksgracht Oost, aanpassen van de kruising Dijksgracht en Kattenburgerstraat conform het uitvoeringsbesluit van Stadsdeel Centrum van november 2018. Dit zorgt voor een betere ontsluiting van de nieuwe woonwijk Oostenburg en achterliggende buurten met het Centraal Station.
    b) Aanleg van groencompensatie in de vorm van een plas-draszone, waarbij ca. 1900m² groen wordt gerealiseerd langs de kademuur van de Dijksgracht Oost. Dit groen dient als compensatie voor het te verwijderen groen op de Dijksgracht Oost conform de Wet natuurbescherming.
    c) Aanleg van een ligplaatsencluster voor maximaal 40 rondvaartboten en maximaal 30 transportvaartuigen, waarmee bij de realisatie van het fiets-voetpad rekening wordt gehouden. Het ligplaatsencluster is niet opgenomen in voorliggend besluit, maar wordt in 2024 aan het bestuur aangeboden.
    d) De wens om een openbaar toegankelijk park te realiseren op de plek waar ProRail vanaf 2030 een groen gebied aanlegt. Dit onderdeel is niet opgenomen in voorliggend besluit.
2) Instemmen met het integrale definitief ontwerp van het fiets-voetpad, kademuur en plas-draszone (sub a1 en a2 hierboven), waarbij het ontwerp van het fiets-/voetpad is overgenomen van het ontwerp bij het uitvoeringsbesluit uit november 2018.
3) Kennisnemen van de wijze waarop de buurt en andere belanghebbenden bij de totstandkoming van het ontwerp zijn betrokken.
4) Kennisnemen van de belangrijkste geïnventariseerde risico's en de beheersmaatregelen te weten:
    a) Risico 1: Vertraging op de werkzaamheden door juridische procedures (bezwaar en beroep) op de nog aan te vragen vergunningen.
    b) Risico 2: De beplanting van de plas-draszone groeit onvoldoende.
    c) Risico 3: Huidige dekschuiten liggen in de weg bij start werkzaamheden plas-draszone.
5) Kennisnemen van de planning van de werkzaamheden, te weten:
    a) Start werkzaamheden kademuur en voorbereiding plas dras: eind 2023
    b) Aanplanten plas-dras zone: begin 2024
    c) Start realisatie fiets-voetpad en aanpassen kruising Kattenburgstraat: najaar 2024 óf najaar 2025 (afhankelijk van kwaliteit plas-dras zone).

Ingebruikname van het fiets-/voetpad is niet afhankelijk van de werkzaamheden van ProRail.

d) Aansluiting met VOC kade, medio 2029/2030. Afhankelijk van de afronding van werkzaamheden Programma Hoogfrequent Spoor - Dijksgracht door ProRail.

6) Instemmen met bijgaande collegevoordracht, waarmee het college wordt gevraagd het budget toe te kennen voor de uitvoering van bovenbeschreven project.

Kernboodschap

Op Oostenburg worden 1800 woningen, horeca en bedrijvigheid gerealiseerd. Om dit gebied te ontsluiten voor de bewoners en gebruikers voorziet deze opgave in het realiseren van de ontbrekende schakel in het fietsnetwerk, namelijk een fiets-/voetpad tussen de Mariniersbrug en Oostenburg. Het fietspad voorziet in een kortere route voor de veegwagens van de Stadsreiniging van en naar de binnenstad, wat bijdraagt aan de verkeersveiligheid en minder congestie elders. Hiervoor is kademuurherstel en natuurcompensatie nodig. Het fiets-/voetpad maakt de realisatie van ligplaatsen in de toekomst mogelijk. Het DB heeft het DO voor het fiets-/voetpad en plas-draszone vastgesteld en vraagt het college het budget toe te kennen om de uitvoering te starten.

Bestuurlijke achtergrond

- In 2018 heeft het dagelijks bestuur stadsdeel Centrum het uitvoeringsbesluit genomen voor de aanleg van een fiets-/voetpad langs de Dijksgracht Oost.
- Op 20 december 2021 heeft de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord de ontheffing Wet natuurbescherming verleend voor het verwijderen van het groen op de Dijksgracht Oost.
- Op 11 januari 2022 heeft het college van B&W de ruimtelijke visie Dijksgracht Oost vastgesteld.
- Voor de Dijksgracht Oost is een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding. Het ontwerpbestemmingsplan is op 6 juni behandeld in de stadsdeelcommissie Centrum en wordt na de zomer van 2023 ter inzage gelegd voor zienswijzen. Het fiets-/voetpad, de kademuur en de plas-draszone zijn passend in de huidige bestemmingsplannen. Uitvoering van deze onderdelen is om die reden niet afhankelijk van het nieuwe bestemmingsplan Dijksgracht Oost.
- Op 5 april 2023 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin het college van B&W onder andere wordt verzocht om tot de behandeling van het bestemmingsplan Dijksgracht Oost in de gemeenteraad geen onomkeerbare stappen te nemen in de aanleg van ligplaatsen. De ligplaatsen zijn geen onderdeel van het voorliggende definitief ontwerp.
- De stadsdeelcommissie Centrum heeft voor de vergaderingen van 18 juli 2023 en 5 september 2023 de gelegenheid gekregen te adviseren op het integraal definitief ontwerp. In verband met de eerdere besluitvorming van het fiets-/voetpad in 2018 heeft de agendacommissie van de stadsdeelcommissie Centrum besloten het onderwerp op die momenten niet inhoudelijk te behandelen. De agendacommissie van de stadsdeelcommissie heeft op 8 september 2023 besloten het fiets-/voetpad te agenderen voor de stadsdeelcommissievergadering van 19 september 2023. Het is bij de stadsdeelcommissie bekend dat dan enkel wijzigingen in het gebruik mogelijk zijn (bijv. verkeersborden of veegwagens) en niet in het ontwerp van het fiets-/voetpad. Vanwege de voorbereidingen op de werkzaamheden van aankomende winter en het daarvoor benodigde uitvoeringsbudget, kon de besluitvorming over het uitvoeringsbudget niet verder in de tijd worden verplaatst. Indien de behandeling op

19 september in de stadsdeelcommissie leidt tot een advies, dan zal deze samen met het uitvoerings- en budgetbesluit worden meegestuurd aan het college van B&W.

Bestuurlijke prioriteit

- De aanleg van het fiets-/voetpad draagt bij aan de ambitie van het college om meer ruimte te geven aan fietsers en voetgangers.
- De aanleg van de plas-draszone draagt bij aan de ambitie van het college om meer groen op het water toe te voegen en de ecologische waarde van de stad te versterken.

Wettelijke grondslag

Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022, bijlage 2, art 2.1 en 8.2: het stadsdeel heeft de taak om openbare ruimte en wegen in te richten binnen stedelijke kaders.

Onderbouwing besluit

Ad1: Kennisnemen van het project Dijksgracht Oost, waarbij verschillende ambities samenkomen

Bij het project Dijksgracht Oost komen verschillende ambities samen:

<u>Fiets-/voetpad en plas-draszone</u>
Op de kade langs de Dijksgracht Oost, tussen de Kattenburgerstraat en de VOC-kade, komt een fiets- en voetpad. Dit zorgt voor de verbinding tussen de Czaar Peterbuurt, de nieuwe woonwijk Oostenburg en het Centraal Station. Voor de komst van het fiets- en voetpad moet het groen op de kade verwijderen. Dit groen wordt door vleermuizen gebruikt als voedselgebied. Ter compensatie, tussen de kade en de ligplaatsen, komt een groene zone met riet en waterplanten (hierna plas-draszone). Op het spoortalud komt bloemrijk gras en aan de Kattenburgerkade en Marinierskade zijn nieuwe struiken en bloemrijk gras aangebracht. De groencompensatie is vastgelegd in de ontheffing Wet natuurbescherming (verleend op 20 december 2021).

<u>Ligplaatsencluster (ligt nu niet voor)</u>
Aan de Dijksgracht Oost, gelegen tussen de Kattenburgerstraat en de VOC-kade, komen vanaf 2026 ligplaatsen voor maximaal 40 rondvaartboten en maximaal 30 dekschuiten. De ligplaatsen voor rondvaartboten zijn nodig vanwege de groei van het aantal passagiersvaartuigen in de komende jaren en om de verplaatsing van een aantal ligplaatsen vanuit de binnenstad mogelijk te maken. Bij de Dijksgracht Oost komen geen op- en afstapplaatsen voor rondvaartpassagiers.
De dekschuiten worden o.a. gebruikt voor het herstel van kades en bruggen in de stad. Aan de kant van de Kattenburgerstraat kan hiervoor overslag plaatsvinden waarbij materiaal van boot naar boot wordt overgeplaatst.

<u>Spoorpark (ligt nu niet voor)</u>
ProRail werkt tot ca. 2030 aan het spoor ter hoogte van Dijksgracht Oost. Het aantal sporen wordt teruggebracht waardoor ruimte ontstaat voor een groen gebied. Het is de

wens van de gemeente om hier in de toekomst een openbaar toegankelijk park van te maken.

Ad 2: Instemmen met het integrale DO van het fiets-voetpad, kademuur en plas-draszone, waarbij het ontwerp van het fiets-/voetpad is overgenomen van het ontwerp bij het uitvoeringsbesluit uit november 2018.

Voor het fiets-/voetpad, kademuur en plas-draszone is een integraal definitief ontwerp opgesteld. Het ontwerp van het fiets-/voetpad is in november 2018 vastgesteld door stadsdeel Centrum. In het ontwerp is rekening gehouden met aanlegsteigers en toekomstig gebruik door vaartuigen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste kenmerken van het integrale DO.

Fiets-/voetpad
- Een fiets-/voetpad tussen Kattenburgerstraat en VOC-kade, waarbij het fietspad een breedte heeft van 4 meter en het voetpad een breedte van 2,3 meter.
- Aan beide zijden van het fietspad wordt een verzinkbare paal aangebracht om ongewenst gebruik door auto's te voorkomen. Gemeentelijke veegwagens en nood- en hulpdiensten hebben hier wel doorgang.
- Aansluiting op de Kattenburgerstraat middels een voetgangersoversteek. Halverwege de rijbaan is een opstelruimte voor fietsers van ca. 3 meter.
- Aan de zijde van de VOC kade sluit het fiets-/voetpad aan op de bestaande openbare ruimte.

Kademuur
- De kademuur aan de kant van de Kattenburgerstraat wordt opgehoogd waardoor het fiets-/voetpad aansluit op de brug.
- Over de gehele lengte van de kademuur wordt een kwelscherm aangebracht.

Plas-draszone
- De plas-draszone is een ondiepe, groene zone met riet, grassoorten en onderwaterplanten langs de kade van de Dijksgracht Oost.
- De plas-draszone wordt primair gerealiseerd als alternatief voedselgebied voor de gewone dwergvleermuis. Daarnaast draagt de plas-draszone bij aan het verbeteren van de biodiversiteit en de waterkwaliteit.
- Gelegen over een groot deel van de Dijksgracht Oost, tussen de kade en de toekomstige ligplaatsen;
- Breedte van de plas-draszone is tussen de 5 en 7,25 meter. De totale oppervlakte is ca. 1900m2, waarvan ca. 200m2 op de plek van de toekomstige steigers. Hiermee wordt voldaan aan de minimaal benodigde oppervlakte van 1650m2 volgend uit de ontheffing Wet natuurbescherming;
- Aanbrengen van een nieuwe zand- en kleilaag bovenop de bestaande waterbodem voor de juiste diepte en grondsoort;
- De plas-draszone wordt afgeschermd met damwanden. Deze dienen als grondkering en als golfbreker ter bescherming van de beplanting. De damwanden worden geschikt gemaakt als tijdelijke aanmeervoorziening voor huidige dekschuiten in de Dijksgracht Oost totdat het ligplaatsencluster gerealiseerd is.
- De plas-dras zone bestrijkt het gedeelte kademuur vanaf ongeveer 50 meter vanaf de Mariniersbrug tot ongeveer 50 meter vanaf de VOC kade.

Het fiets-/voetpad komt in beheer bij de gemeente Amsterdam. Het beheer van de plas-draszone wordt de eerste drie jaar uitgevoerd door de aannemer. Het beheer wordt vervolgens overgedragen aan Stadswerken. De gesprekken over de invulling van het beheer lopen nog. Er wordt structurele middelen aangevraagd voor het uitvoeren van het beheer.

Ad 3: Kennis te nemen van de wijze waarop de buurt en andere belanghebbenden bij de totstandkoming van het ontwerp zijn betrokken

Voor het fiets/-voetpad is in 2018 een inspraakavond gehouden en heeft het ontwerp ter inzage gelegen voor inspraak. Vanwege het in 2018 genomen uitvoeringsbesluit heeft geen participatie meer plaatsgevonden over het fiets-/voetpad. Uit gesprekken in 2022 en 2023 met de buurt over de ontwikkelingen aan de Dijksgracht Oost blijkt dat er zorgen leven over de verkeersveiligheid ter hoogte van de Kattenburgerstraat en de toename van het fietsverkeer op de Dijksgracht West. Daarnaast zijn veel positieve reacties ontvangen door nieuwe bewoners van Oostenburg op de plannen, met in het bijzonder de komst van het fiets-/voetpad en het toekomstig groengebied langs het spoor.

Bij de totstandkoming van de ruimtelijke visie in 2021 is in sessies met bewoners, reders en aannemers gesproken over de invulling van de groencompensatie. Het oorspronkelijke idee van drijvende eilanden aan de overzijde van de Dijksgracht Oost kon op onvoldoende draagvlak rekenen bij Waternet en bewoners. Daarop is gekozen voor de plas-drasvariant, die in de ruimtelijke visie is beschreven en vastgelegd.

Het definitief ontwerp van de plas-draszone is opgesteld in samenwerking met ecologen, beheer en Waternet. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft het ontwerp getoetst aan de eisen vanuit de ontheffing Natuurbescherming.

Op 13 april 2023 is het concept definitief ontwerp door de ecoloog toegelicht aan de klankbordgroep Dijksgracht Oost. Bij de aanwezigen bleek draagvlak te zijn voor de plas-draszone.

Ad 4: Kennisnemen van de belangrijkste geïnventariseerde risico's en de beheersmaatregelen te weten:

Risico 1: Vertraging op de werkzaamheden door juridische procedures (bezwaar en beroep) op de nog aan te vragen vergunningen.
Beheersmaatregel:

- In de planning wordt rekening gehouden met periodes voor bezwaar en beroep.

Risico 2: Er is onvoldoende vegetatie ontwikkeld in de plas- draszone om met de aanleg van het fiets- voetpad te kunnen starten.
Beheersmaatregel:

- Het ontwerp en wijze van uitvoering wordt vooraf voorgelegd aan deskundige ecologen van de gemeente, Waternet en Omgevingsdienst NHN.
- In de planning wordt rekening gehouden met twee groeiseizoenen.
- Er wordt een grotere oppervlakte gerealiseerd dan minimaal noodzakelijk vanuit de Wet natuurbescherming.

Risico 3: Dekschuiten liggen in de weg op het moment dat de aannemer wil starten met de aanleg van de plas-draszone.
Beheersmaatregel:

- De huidige dekschuiten kunnen, totdat het ligplaatsencluster is gerealiseerd, aanmeren aan de damwanden die worden aangebracht voor de plas-draszone.
- Met de huidige gebruikers is nauw overleg over de planning van de werkzaamheden en het tijdelijke alternatief.
- Voorafgaand worden afmeerverboden ingesteld langs de Dijksgracht Oost. Vaartuigen die bij het ingaan van het afmeerverbod nog aanwezig zijn langs de kade van Dijksgracht Oost, zullen worden verwijderd/verplaatst.

Ad 5: kennisnemen van de planning van de werkzaamheden

Om het fiets- voetpad te kunnen realiseren, dient het groen op de kade van de Dijksgracht Oost eerst te worden verwijderd. Het groen wordt gebruikt door de gewone dwergvleermuis als voedselgebied. Eén van de maatregelen om dit groen te compenseren is de aanleg van een plas-draszone in het water langs de kade van de Dijksgracht Oost. Pas als deze plas-draszone is aangelegd en voldoende is gegroeid, kan het groen op de kade worden gerooid en gestart worden met de aanleg van het fiets-voetpad.

De planning ziet er als volgt uit:

- Start realisatie plas-draszone en kademuur: eind 2023
- Start realisatie fiets-/voetpad in najaar 2025 (Indien het groen voldoende is aangeslagen in 2024 kan dit met een jaar worden vervroegd).
- De aansluiting van het fiets-voetpad met de VOC-kade ter hoogte van het ProRail werkterrein worden aangelegd na afronding van de werkzaamheden van ProRail, vanaf 2029. ProRail zorgt voor een tijdelijke oplossing zodat het fiets-/voetpad in de tussentijd wel in gebruik kan worden genomen.

Ad 6: Instemmen met bijgaande collegevoordracht, waarmee het college wordt gevraagd het budget toe te kennen voor de uitvoering van bovenbeschreven project.

De collegevoordracht is toegevoegd aan de bijlage.

Advies, afstemming en participatie

Voor afstemming en participatie over het fiets-/voetpad wordt verwezen naar het uitvoeringsbesluit uit 2018 in de bijlage.

Intern:
- Stadsdeel Centrum;
- Adviseurs ecologie, hydrologie, geotechniek, civiele constructies IB;
- Verkeersdeskundigen V&OR;
- Beheer V&OR en Stadswerken;
- De Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) heeft bij advies van 22-02-2023 aangegeven positief te zijn over de plannen voor de Dijksgracht Oost, waaronder de aanleg van de plas-draszone.
- Toetsingscommissie Openbare Ruimte & Mobiliteit (voorheen o.a. CVC) heeft op 16 mei 2023 een positief oordeel gegeven over het concept definitief ontwerp. De meegegeven overwegingen zijn overgenomen in het ontwerp.

- Op 13 juni is het concept definitief ontwerp besproken in het integraal beheeroverleg centrum.

Extern:
- Waternet, afstemming over concept definitief ontwerp;
- ODNHN, afstemming over concept definitief ontwerp;
- Klankbordgroep Dijksgracht Oost 13 april 2023, toelichting van concept definitief ontwerp;
- Afstemming met waterbouwkundig aannemers over huidig gebruik en tijdelijke aanmeervoorzieningen.

Financiële onderbouwing

Het uitvoerings- en budgetbesluit wordt genomen door het college van B&W. De financiële gevolgen van dit besluit zijn toegelicht in de financiële paragraaf van bijgevoegde collegevoordracht.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst;

Buiten de gemeente

Via de volgende kanalen wordt gecommuniceerd over de start van de werkzaamheden:
- Communicatiekanalen stadsdeel;
- Communicatiekanalen project: Projectenwebsite, Stand van zakenmail, informeren klankbordgroep;
- Afstemming met huidige gebruikers over tijdig vrijmaken van locatie plas-draszone.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	Voordracht College van B&W
	Definitief ontwerp 2023
	Oordeel Toetsteam Openbare Ruimte & Mobiliteit
	Advies TAC
<*automatisch*>	Impressies fiets-/voetpad en plas-draszone
	Uitvoeringsbesluit fiets-/voetpad november 2018
	Inspraakbijdrage belangenvereniging Dijksgracht te Water t.b.v. stadsdeelcommissie 4 juli 2023

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e @amsterdam.nl

Uitslag

Portefeuille Gemeente Amsterdam

Agendapunt

<*automatisch, na afloop vergadering*>

Classificatiegegevens

1	Classificatie	Openbaar/vertrouwelijk (indien vertrouwelijk, vul dan ook rij 4 t/m 7 in)
2	Wie legt geheimhouding op?	n.v.t.
3	Gaat het stuk geheim door naar de commissie en/of raad?	n.v.t.
4	Einddatum	- Tot een bepaalde datum - Tot een bepaald moment (vul dan hieronder de uiterlijke datum in) - Voor onbepaalde tijd
5	Uiterlijke einddatum	[Indien er geen specifieke einddatum kan worden genoemd, hier een uiterlijke einddatum invullen.]
6	Grondslag	[Vul hier het Woo-artikel in op grond waarvan dit stuk niet openbaar is]
7	Motivatie	[Leg in gewone taal uit waarom dit stuk vertrouwelijk is. Wat gaat er mis als deze informatie openbaar wordt? Indien voor onbepaalde tijd, motiveer de lengte van de opgelegde geheimhouding] *vul dit ook in bij de onderbouwing besluit